



Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 470/2020

Dnro ESAVI/16308/2020

18.12.2020

ASIA

Tulipalojätteen sijoittaminen Keltakankaan jätekeskuksen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle, Kouvola

HAKIJA

Kymenlaakson Jäte Oy
Ekokaari 50
46860 Keltakangas

Y-tunnus: 1093000-9

TOIMINTA

Hakemus koskee Kymenlaakson Jäte Oy:n Keltakankaan jätekeskuksen toimintaa Kouvolassa osoitteessa Ekokaari 50.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6000
ymparistoluvat.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
PL 150
13101 Hämeenlinna

Helsingin toimipaikka
PL 110
00521 Helsinki

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 4.6.2020.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus perustuu valtioneuvoston asetukseen kaatopaikoista (331/2013). Asetuksen 35 §:n mukaan lupaviranomainen voi myöntää poikkeuksen rajoituksesta, joka koskee orgaanisen jätteen sijoittamista kaatopaikoille.

Toiminnan luvanvaraisuus

Keltakankaan jätekeskus on direktiivilaitos ja se on luvanvarainen ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 koh-
tien 13 d), 13 e), 13 f), 13 g) ja 13 h) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Keltakankaan jätekeskus sijaitsee Kouvolan kaupungissa hakijan omistamilla tonteilla, joiden kiinteistötunnukset ovat 286-32-2047-1, 286-419-86-1 ja 286-424-3-280.

Kaavoitus

Kymenlaakson Jäte Oy:n jätekeskus sijaitsee metsätalouskäytössä olevalla pohjois-eteläsuuntaisella metsäalueella, jolle on vahvistettu asemakaava (yhdyskuntatekniset toiminnot) 11.6.2001. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa olevat ympäristöluvut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 20.9.2011 antanut päätöksen nro 93/2011/1 (Dnro ESAVI/515/04.08/2010), jolla laitoksen ympäristölupaa on muutettu.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on 25.11.2009 antanut koko toimintaa koskevan ympäristölupapäätöksen nro A 1097 (KAS-2009-Y-96-111) ja Vaasan hallinto-oikeus on 31.8.2011 antanut sitä koskevan päätöksen (nro 11/0535/2).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 5.2.2014 antanut päätöksen nro 25/2014/1 (Dnro ESAVI/127/04.08/2013) jätelain 120 §:n mukaisesta suunnitelmasta, joka koskee Keltakankaan jätekeskuksen jätteiden käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämistä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 3.2.2017 antanut päätöksen nro 32/2017/1 (Dnro ESAVI/2474/2016) kuivamädätykseen perustuvan biokaasulaitoksen toiminnalle ja muualta tuodun käsitellyn mädätysjäännöksen ulkovarastoinnille.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 29.12.2017 antanut päätöksen nro 268/2017/1 (Dnro ESAVI/3328/2017) koskien valvonnasta vapautetun matala-aktiivisen orgaanisen jätteen sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle poikkeusluvalla 31.12.2022 asti.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.2.2019 antanut päätöksen nro 57/2019 (ESAVI/15136/2018) koskien jätteiden mekaanisessa käsittelyssä syntyvän rejektin sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle poikkeusluvalla 31.12.2021 asti.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 31.1.2020 antanut päätöksen nro 28/2020 (ESAVI/34873/2019) koskien lasihuopajätteen sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle poikkeusluvalla 31.12.2021 asti.

Tarkkailua koskevat hyväksynnät ja päätökset

Vesien tarkkailusuunnitelman viimeisin päivityksen hyväksyntä on tehty 11.12.2018 (KASELY/328/2016). Hakija on toimittanut tarkkailusuunnitelman päivityksen Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle 2.6.2020 hyväksyttäväksi.

Muut päätökset ja sopimukset

Kymenlaakson Jäte Oy:llä on jätevesien viemäroinnistä voimassa oleva sopimus Kymen Vesi Oy:n kanssa.

Hakemuksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus jätekeskuksen toiminnasta

Kymenlaakson Jäte Oy on vuonna 1997 perustettu alueellinen jäteyhtiö, jonka tehtävänä on toimialueellaan kuntien vastuulle kuuluvan jätehuollon asianmukainen toteuttaminen sekä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen neuvonnan, tiedotuksen ja valistuksen avulla. Yhtiön omistavat yhdeksän kuntaa lähinnä Kymenlaakson alueelta. Jätekeskuksen alue

kuuluu Hyötyvirta-alueeseen, jossa sijaitsee yhteensä 11 yritystä, joista merkittävä osa on ympäristöalan yrityksiä.

Jätekeskuksessa Kymenlaakson Jäte Oy vastaanottaa, käsittelee, loppusijoittaa ja toimittaa hyötykäyttöön voimassa olevissa ympäristöluvuissa määrättyjä jätteitä ja materiaaleja.

Jätekeskuksen alueelle on perustettu EU-direktiivien mukainen tavanomaisen jätteen kaatopaikka, joka otettiin käyttöön vuoden 2001 lopussa. Kaatopaikkaa varten on varattu yhteensä 21 hehtaarin alue, jota otetaan käyttöön vaiheittain.

Toiminta, jolle lupaa haetaan

Kymenlaakson Jäte Oy hakee valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 331/2013 pykälän 35 mukaista poikkeusta siihen, että biohajoavaa ja muuta orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamista koskevaa rajoitusta ei sovellettaisi Keltakankaan jätekeskuksen tavanomaisen jätteen kaatopaikalla tulipalojätteelle 1.1.2021–31.12.2023. Sijoitettava jätemäärä olisi noin 400 t/a. Määräaikainen poikkeus antaa mahdollisuuden etsiä korvaava käsittelymenetelmä kohtuullisessa ajassa.

Kuvaus jätteestä ja sen alkuperästä, syntytavasta, laadusta ja määrästä

Tulipalojätteet ovat kertaluontoisia jäte-eriä, jotka syntyvät rakennusten tulipalojen yhteydessä ja ovat likaisia ja vaikeasti lajiteltavia. Tulipalojäte on palaneita rakenteita ja tuhkaa, joka sisältää kuitenkin myös orgaanista ainesta. Jäte on orgaanisen hiilen kokonaispitoisuutta lukuun ottamatta kaatopaikkakelpoinen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle.

Tulipaloista syntyvät jäte-erät ovat palopaikalla lajiteltua jätettä, jota ei voi toimittaa hyötykäyttöön. Jätejakeesta palavat osat ovat todennäköisesti pitkälti palaneet tai hiiltyneet. Muu osa on palamatonta, esimerkiksi betonia tai tiiltä sekä metallia. Jättemateriaali on sammutustöiden jälkeen myös hyvin märkää ja se sisältää vaihtelevan määrän orgaanista ainetta. Biohajoavaa orgaanista ainetta jätteessä on käytännössä hyvin vähän. Jäte sisältää usein teräviä ja viiltäviä lasin ja metallin kappaleita, jotka tekevät jätteestä hankalasti käsiteltävän. Jättemateriaalit ovat usein lisäksi sulaneet yhteen eli sintraantuneet.

Kymenlaakson Jäte Oy:n toimialueella (Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää, Virolahti) on vuosittain yhteensä noin 450–550 tulipaloa, joista muita kuin maastopaloja on keskimäärin 430. Tulipalojätteiden koostumusta ja määrää ei ole tähän mennessä erikseen seurattu ja tilastoitu. Tästä syystä ei tulipalojätteiden määrää tai jäteeristä erilleen lajiteltavien jätejakeiden määriä voida antaa ennakkotietoihin perustuen. Jäteyhtiön toimialueella tapahtuvista tulipaloista syntyy vuosittain arviolta noin 2 000 tonnia jätettä. Arvio perustuu tulipalojen määrään ja jätekeskukseen vastaanotettujen lajittelemattomien jätekuormien keskipainoon.

Kaatopaikalle sijoitetut määrät

Tulipalojätteellä tarkoitetaan tulipalon tuhoamaa materiaalia, joka koostuu palaneista rakenteista sekä tuhkasta. Tulipalojätteestä lajitellaan hyödynnettävissä olevat jätteet kuten metallit sekä vaaralliset jätteet ja sähkölaitteet. Jäteyhtiön lajittelukentällä vaikeasti lajiteltavista jätekuormista saadaan erilleen arviolta 80 % hyödynnettäviä jakeita eli Kymenlaakson Jäte Oy:n tavanomaisen jätteen kaatopaikalle loppusijoitettaisiin tulipalojätteitä vuositason arviolta 400 tonnia.

Tulipaloissa syntyvien jätteiden hyödyntämismahdollisuudet

Lähtökohtaisesti tulipalojätteet ovat hyvin likaisia ja vaikeasti lajiteltavia eikä täten hyödynnettävissä energiana tai materiaalina. Hyödyntäminen energiana ei ole mahdollista, koska jäte muodostuu jo palaneesta materiaalista.

Jätteen ominaisuus, joka estää jatkokäsittelyn tai edelleen hyödyntämisen materiaalina, liittyy yleensä jätteen fysikaalisiin ominaisuuksiin tai siihen, ettei jätteessä olevaa orgaanista osuutta voida erottaa. Fysikaalisia ominaisuuksia ovat pääasiassa jatekappaleiden muoto tai materiaali, jotka rikkovat käsittelylaitteiston. Jätteen ominaisuudet, joissa hiiltä sisältävää osuutta ei voida erottaa, voivat olla esimerkiksi tulipalojätteiden jäännökset, jotka ovat sulaneet yhteen eli sintraantuneet.

Näin ollen eri jakeiden erottaminen toisistaan ja toimittaminen uusiokäyttöön materiaalina tai polttoon ei ole mahdollista ja ainoaksi käsittelyvaihtoehdoksi jää sijoittaminen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle.

Esikäsittelyvaatimusten täytyminen

Palojätteet lajitellaan palopaikalla ja viimeistään jätekeskuksen alueella. Mikäli materiaalista on erotettavissa hyötykäyttöön toimitettavaa ainesta, erotellaan se jäte-erästä koneellisesti ennen loppusijoitusta. Jätteestä erotetaan metalli, palamaton tai osin palanut puu, kiviainekset kuten betoni ja tiili sekä vaaralliset jätteet ja sähkö- ja elektroniikkalaitteet. Jäljelle jäänyt jäämä sisältää tuhkaa ja pieniä, erittäin vaikeasti tunnistettavia jätelajeja. Esikäsittelyä ei ole mahdollista toteuttaa siten, ettei em. hyödyntämiskelvotonta rejektia jäisi jäljelle. Mekaanisilla käsittelyillä ei voida parantaa rejektin laatua käyttökelpoiseen muotoon. Tulipalojätteen esikäsittelyllä vähennetään jätteen määrää ja haitallisuutta erottelemalla siitä hyödyntämiskelpoiset materiaalit, jolloin rejektin määrä jää mahdollisimman pieneksi.

Edellä kuvattu huolellisesti lajiteltu rejekti esitetään sijoitettavaksi kaatopaikalle. Loppusijoitettava osa koostuu hyödyntämiskelvottomasta sekalaisesta palojätteestä (palaneet kappaleet, tuhka), josta ei voida enää erottaa osia mm. sintraantumisen takia. Tulipalojäte sijoitetaan jätetäyttöön erilleen muista jätetäyttöön sijoitetuista jätteistä, ja niille varattu alue peitetään päivittäin, mikäli tulipalojätettä on otettu vastaan. Loppusijoitukseen menevistä jätteistä selvitetään kaatopaikkakelpoisuus. Orgaanisen aineen

pitoisuutta tarkkaillaan silmämääräisesti sekä suppealla tai laajalla testauksella laboratorioissa.

Perusteluja poikkeuksen myöntämiselle

Hakemuksessa on esitetty poikkeusta sijoittaa tulipalojätteitä tavanomaisen jätteen kaatopaikalle. Tulipalojätteiden loppusijoittaminen ei lisää olennaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:n tavanomaisen jätteen kaatopaikan ympäristökuormitusriskiä.

Kymenlaakson Jäte Oy katsoo tarpeelliseksi poikkeusluvan myöntämisen tulipalojätteille kolmeksi vuodeksi vuoden 2021 alusta lähtien edellä mainitun perustein. Yleiskuvauksessa mainittujen omistajakuntien alueella tulipaloissa syntyvien jätteiden loppusijoittaminen Kymenlaakson Jäte Oy:n jätetäyttöön, sen jälkeen, kun jätteet on hakemuksen mukaan käsitelty, on perusteltua.

Johtamisjärjestelmät

Jäteyhtiöllä on toimintajärjestelmä, mikä pitää sisällään sekä laatu- että ympäristöjärjestelmän (ISO 9001 ja ISO 14001).

Tarkkailu ja raportointi

Kymenlaakson Jäte Oy on mukana Hyötyvirta-alueen vesienyhteistarkkailussa. Lisäksi jäteyhtiöllä on oma ympäristövaikutusten tarkkailuohjelma.

Jäteyhtiö raportoi toiminnastaan ja luvamukaisuudestaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kirjallisesti Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle sekä Kouvolan kaupungin ympäristöpalveluille. Viranomaisraportointia tehdään vuosittain myös YLVA-palvelussa.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Asian käsittelyssä on sovellettu ympäristönsuojelulain 96 §:ä. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot osoitteessa ylupa.avi.fi. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Kouvolan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselta.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 18.6.2020

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. todennut seuraavaa:

Ohjeessa (YM 25.6.2018) orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon soveltamisesta mainitaan, että tulipaloissa syntyvän jätteen voidaan katsoa olevan ympäristönsuojelulain 123 §:n tarkoittamaa poikkeuksellisessa tilanteessa syntyvää jätettä, jota voidaan toimivaltaisen viranomaisen tapauskohtaisen harkinnan perusteella tarvittaessa sijoittaa kaatopaikalle. Soveltamisohjeessa mainitaan myös, että poikkeuslupamenettely on tarkoitettu normaaliissa jätehuoltotoiminnassa syntyville jätteille, eikä asetuksen (331/2013) 35 §:n mukaista menettelyä näin ollen käytetä tulipalojätteisiin. Myös Vaasan hallinto-oikeus on viitannut kaatopaikkapoikkeuspäätöksistä antamis- saan päätöksissä poikkeuksellisessa tilanteessa syntyvien jätteiden osalta YSL 123 §:n tarkoittamaan tilanteeseen.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus katsoo, että tilanteissa, joissa tulipalojätettä on syntynyt, tulee vahingosta kärsineen tahon tehdä YSL 123 §:n mukainen ilmoitus kunnan tai valtion valvontaviranomaiselle sen mukaan, kumpi on asiassa toimivaltainen viranomainen. Mikäli vahingon kärsinyt kohde ei ole lupa-, rekisteröinti- tai ilmoitusvelvollinen, tehdään vahinkoilmoitus kuntaan YSL 120 §:n mukaisesti. Mikäli jäte on vaihtanut jo omistajaa, tekee ilmoituksen jätteen haltija. Tehdyn ilmoituksen perusteella toimivaltainen viranomainen tekee päätöksen, jossa annetaan tarvittavat määräykset mm. tilanteesta aiheutuvan haitan ja vaaran poistamiseksi. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- Arvioitu jätteen määrä
- Arvioitu jätteen laatu
- Operointiaika
- Suunnitellut jätehuollon toimenpiteet
- Toimet, joiden avulla toiminnan päästöjä ja jätteitä sekä niistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista voidaan rajoittaa poikkeuksellisen tilanteen aikana.

Lisäksi on huomioitava, että jätteen syntypaikalla tai kuitenkin ennen lopusijoittamista, tehtäisiin lajittelua mahdollisimman pitkälle. Tulipalojätteestä on mahdollisuuksien mukaan eroteltava suuret kivet ja muu maa-aines, rakennusjäte, metalli, lasi ja muu vielä kierrätys- tai hyötykäyttökelpoinen materiaali, jotta kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrä olisi mahdollisimman pieni.

Perustelut

Tulipalojäte on likaista ja vaikeasti lajiteltavaa, mikä estää jätteen hyödyntämistä materiaalina tai energiana. Jätteen seassa on isoja kappaleita, jotka voivat rikkoa lajittelukoneistoa. Lisäksi materiaalit ovat usein toisiinsa sulautuneita, mikä estää hyödyntämisen. Energiana hyödyntäminen ei myöskään ole vaihtoehto, sillä jäte on jo valmiiksi palanut. Tämän vuoksi

on perusteltua, että jäte voidaan loppusijoittaa YSL 123 §:n mukaisen ilmoituksen ja siitä tehdyn päätöksen perusteella.

Kouvolan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto
6.7.2020

Kouvolan kaupungin ympäristöpalvelut toteaa ympäristönsuojelun- ja terveydensuojelun viranhaltijalausuntona seuraavaa:

Kymenlaakson Jäte Oy on hakenut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta kaatopaikka-asetuksen 331/2013 35 § mukaista poikkeusta tulipalojätteen loppusijoittamiseksi.

Tietojemme mukaan AVI:n yleinen linjaus on ollut, että tulipalojätteen sijoittamiselle ei myönnetä poikkeuslupaa, koska ympäristöluvan hakuvaiheessa ei ole mahdollista antaa riittävästi tietoa vuosittain käsiteltävän jätteen laadusta ja määrästä.

Orgaanisen jätteen kaatopaikkasijoittamisesta poikkeamisesta annetussa soveltamisohjeessa mainitaan, että tulipaloissa syntyvän jätteen katsotaan olevan ympäristönsuojelulain 123 §:n tarkoittamaa poikkeuksellisessa tilanteessa syntyvää jätettä, jota voidaan toimivaltaisen viranomaisen tapauskohtaisen harkinnan perusteella tarvittaessa sijoittaa kaatopaikalle. Asetuksen (331/2013) 35 §:n mukaista menettelyä käytetään vain tavanomaiseen jätteeseen eikä siis tulipalojätteisiin. Näin ollen tulipalojätteen sijoittamisesta tulisi kussakin tapauksessa tehdä erikseen joko YSL 123 § tai 120 § mukainen ilmoitus toimivaltaiselle lupaviranomaiselle (kunta tai ELY-keskus), jonka päätöksellä jäte vasta voidaan sijoittaa kaatopaikalle.

Kouvolan kaupungin ympäristöpalvelut katsoo, että näin toimittaessa jätteen sijoittamiskäytännöstä tulee valitettavan kankea. Ilmoitus-/hyväksymismenettelyn aikana tulipalojätteestä voi taivasalla ja sateen vaikutuksen alaisena vapautua haitallisia aineita hallitsemattomasti palopaikalla tai mahdollisessa välivarastointipaikassa. Onnettomuustilanteessa olisi tärkeämpää saada toimittaa tulipalojäte nopeasti pois palopaikalta jätekeskukseen, joka on nimenomaan tarkoitettu jätteen käsittelyyn ja jossa on tätä varten rakennetut suojausrakenteet. Käytännön toimien sujuvuuden kannalta tähän pitäisi jätekeskuksella olla lupaan perustuva valmius. Tällöin jokaisesta tulipalojäte-erästä ei tarvitse tehdä 120 tai 123 §:n mukaista päätöstä erikseen ja kiinteistönomistaja voidaan neuvoa toimittamaan jäte suoraan jätekeskukseen.

Ympäristöpalvelut katsoo, että tulipalojätteen vastaanottaminen ei ympäristöpalveluiden mielestä vaaranna kaatopaikkatoimintaa, koska ympäristöluvassa toiminnanharjoittajalle voidaan asettaa velvoitteita mm. vastaanotettavan tulipalojätteen määrän ja laadun selvittämisestä, mahdollisimman tehokkaasta lajittelemisesta sekä raportoinnista. Tulipalojäte tulee lajitella ja käsitellä sivutuotelainsäädäntöjen edellyttämällä tavalla, mikäli siinä on eläinperäistä ainesta.

Kouvolan kaupungin ympäristöpalvelut katsoo, että Kymenlaakson Jäte Oy:n hakema kaatopaikka-asetuksen 35 § mukainen poikkeus tulipalojätteen loppusijoittamiseksi kaatopaikalle on perusteltu ja käytännön kannalta eri tahoja parhaiten palveleva ja se tulisi näin ollen myöntää.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastine

Hakija on 24.7.2020 ilmoittanut, ettei anna vastinetta, koska heidän kantansa tulee ilmi lupahakemuksesta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto päättää valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 35 §:n nojalla, että asetuksen 28 §:n rajoitusta biohajoavaa ja muuta orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle ei sovelleta hakemuksen mukaisesti esikäsittelyn tulipalojätteen loppusijoittamiseen seuraavien lupamääräysten mukaisesti. Muilta osin kaatopaikkatoiminnassa on noudatettava Keltakankaan jätekeskuksen lainvoimaisia ympäristölupia.

Lupamääräykset

1. Poikkeus rajoituksen noudattamisesta myönnetään määräaikaisena ja se on voimassa 31.12.2023 saakka. Tulipalojätettä (17 09 04, 19 12 12) saa poikkeusluvalla sijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle enintään 200 tonnia vuodessa.

Tulipalojätteestä on ennen sen loppusijoittamista erotettava hyödyntämiskelpoiset ja vaaralliset jätejakeet.

2. Poikkeuksen voimassaoloaikana on seurattava kaatopaikalle sijoitettavan tulipalojätteen määrää kuormakohtaisesti ja orgaanisen hiilen pitoisuutta siinä ottamalla sijoitettavasta jätteestä kokoomanäyte vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tiedot on raportoitava Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ympäristöluvan vuosiraportin yhteydessä tai muulla ELY-keskuksen kanssa sovittavalla tavalla. Raportoinnissa on esitettävä myös tiedot esikäsittelyssä erotettujen jätejakeiden laadusta ja määrästä sekä esikäsittelyn tulipalojätteen määrästä, jotka on voitu sijoittaa kaatopaikalle ilman poikkeusta eli joiden orgaanisen hiilen määrä on jäänyt alle 10 prosentin.
3. Poikkeuksen voimassaoloaikana on tarpeen mukaan raportoitava Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle, kuinka korvaavaa käsittelykapasiteettia on saatu käyttöön kaatopaikkasijoittamisen sijasta.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnan aloittaminen

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122.2 §)

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Poikkeushakemuksen käsittely on perustunut ympäristönsuojelulain 58 §:n 3 momenttiin ja vastannut tavanmukaisen lupahakemuksen käsittelyä.

Poikkeus sijoittaa hakemuksessa tarkoitettuja tulipalojätteitä tavanomaisen jätteen kaatopaikalle on myönnetty hakemuksen mukaisesti määräaikaissena aikavälille 1.1.2021–31.12.2023. Poikkeus on myönnetty hakemuksessa esitettyä pienemmälle määrälle. Aluehallintovirasto on katsonut, että loppusijoitettavan tulipalojätteen määrää on tarpeen rajoittaa, jotta varmistutaan siitä, että jätteestä seulotaan ja lajitellaan riittävän tarkasti kaikki hyödyntämiskelpoiset jättejakeet ennen loppurejektin sijoittamista kaatopaikalle. Kuitenkin on mahdollista, että tulevaisuudessa voi löytyä uusia esikäsittelymenetelmiä, joilla jätteen orgaaninen osuus saadaan tarpeeksi hyvin erotettua ja TOC-pitoisuus näin alle raja-arvon. Lisäksi on huomioitava, että orgaanisen jätteen kaatopaikalle sijoittamista koskevan rajoituksen tavoitteena on, että tällaisen jätteen sijoittamisesta kaatopaikoille luovutaan pääosin kokonaan.

Kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 28 §:n mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikan pintarakenteen tiivistyskerroksen alla olevaan jätetäyttöön tai rakenteeseen hyväksytään vain sellaista tavanomaista jätettä, jonka biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen pitoisuus määritettynä orgaanisen hiilen kokonaismääränä tai hehkutushäviönä on enintään 10 prosenttia.

Asetuksen 15 §:n mukaan kaatopaikalle hyväksytään vain esikäsiteltyä jätettä. Vaatimus ei koske sellaista pysyvää jätettä, jota ei voida esikäsitellä teknisesti käyttökelpoisella tavalla eikä muutakaan jätettä, jos esikäsitteily ei edistä asetuksen 1 §:ssä säädetyn tarkoituksen saavuttamista vähentämällä jätteen määrää tai haitallisuutta taikka jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Asetuksen 35 §:n mukaan lupaviranomainen voi päättää, että biohajoavaa ja muuta orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamista koskevaa 28 §:n mukaista rajoitusta ei sovelleta 15 §:n mukaisesti esikäsiteltyyn jätteeneseen, jos luotettavasti osoitetaan, että jäte ei ominaisuuksiensa vuoksi sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle. Lupaviranomainen voi myös myöntää rajoituksesta poikkeuksen määräajaksi enintään vuodeksi kerrallaan, jos luotettavasti osoitetaan, että korvaava käsittelykapasiteetti saadaan käyttöön asetettavassa määräajassa.

Aluehallintovirasto on katsonut, että hakemuksessa esitetty tulipalojätteiden käsittely vastaa kaatopaikoista annetun valtioneuvoston 15 §:n edellyttämää esikäsitteilyä.

Päätösharkinnassa on otettu huomioon ympäristöministeriön 25.6.2018 päivätty ohjeluonteinen muistio VN3347/2018 ”Orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon soveltaminen”. Muistion mukaan orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon tarkoituksena on, että kaatopaikoille ohjautuisi lähinnä käsitelyrejektejä, käsittelyn lopputuotteita ja tuhkia.

Hakemuksessa voidaan katsoa olevan kyse nimenomaan tulipalojätteiden käsittelyssä jäljelle jääneistä hyödyntämiskelvottomista rejekteistä, jotka koostuvat tuhkasta ja siihen sekoittuneista vaikeasti tunnistettavista jäteteistä. Ympäristöministeriön muistiossa (VN3347/2018) on todettu, että poikkeuksen hakeminen orgaanisen aineksen pitoisuuden rajoituksesta on tarkoitettu normaalissa jätehuoltotoiminnassa syntyville jäteteille. Ympäristönsuojelulain 123 §:ssä säädetään poikkeuksellisista tilanteista, jotka tapahtuvat luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa. Poikkeuksellisesta tilanteesta muussa kuin luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa säädetään puolestaan ympäristönsuojelulain 120 §:ssä. Säännöksiä sovelletaan tilanteissa, joissa onnettomuudesta, ennakoimattomasta tuotantohäiriöstä tai muusta niihin rinnastettavasta syystä taikka rakennelman tai laitteen purkamisesta aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että aiheutuu tilanne, jonka vuoksi ympäristölupaa tai toimintaa koskevan valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia ei voida noudattaa tai tilanne, jossa aiheutuu välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tai valtion valvontaviranomaisen on ympäristönsuojelulain 122 §:n ja 123 §:n mukaan annettava ilmoituksen johdosta päätös.

Ympäristöministeriön muistiossa (VN3347/2018) poikkeuksellisissa tilanteissa syntyviä jäteteitä on todettu olevan esimerkiksi tulipalon tai muun vastaavanlaisen vahingon seurauksena syntyvät jäteteet. Tulipalojätteiden käsittelyn (lajittelu) rejektin voidaan aluehallintoviraston käsityksen mukaan katsoa syntyvän normaalissa jätehuoltotoiminnassa vastaavasti kuin esimerkiksi rakennusjätteen käsittelyn rejektin. Tulipalojätteiden käsittelyn rejekti koostuu jätteenkäsittelyn rejektistä sekä tuhkasta. Tulipalojätteen käsittelyä ei ole mahdollista toteuttaa siten, ettei hyödyntämiskelvotonta rejektia jäisi esikäsitteilyn jälkeen jäljelle. Näin ollen tulipalojätteen esikäsitteilyn rejektin voidaan katsoa olevan edellä mainitun ympäristöministeriön

muistiossakin mainittua jätteenkäsittelyn lopputuotetta, joten poikkeuslupa kyseisen jätteen loppusijoittamiselle on voitu myöntää. Tulipalojätteen ympäristövaikutusten hallinnan kannalta parhaaksi menettelyksi on katsottu huolellisesti esikäsitellyn tulipalojätteen käsittelyrejektin sijoittaminen kaatopaikalle viipymättä.

Poikkeus koskee vain orgaanista ainesta ja jos tulipalojätteen (tai sen rejektin) kaatopaikkakelpoisuus ei muiden ominaisuuksien osalta toteudu, ei sitä voida sijoittaa kaatopaikalle tämän päätöksen perusteella.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Lupa poiketa kaatopaikka-asetuksen 28 §:n mukaisesta rajoituksesta on myönnetty hakemuksen mukaisena, kuitenkin siten, että loppusijoitettavan jätteen määrää on pienennetty. On erityisesti huomioitava, että tulipalojäte tulee esikäsitellä ennen kaatopaikalle sijoittamista, huomioiden kuitenkin kaatopaikka-asetuksen 15 §. Lupaa myönnettäessä, on aluehallintovirasto katsonut, että hakemuksessa kaatopaikalle sijoitettavalla tulipalojätteellä pitkälti tarkoitetaan sen esikäsittelyn läpikäynyttä rejktiä, ja että hakemuksessa on riittävän hyvin esitetty tulipalojätteen käsittely jätekeskuksessa.

Lupamääräys 2.

Valvovan viranomaisen tulee olla tietoinen poikkeusluvalla sijoitettujen jätejakeiden määrästä ja ominaisuuksista. Valvonnan kannalta on myös tärkeää tietää, mitä jätejakeita saadaan erotettua tulipalojätteestä esikäsitellyssä sekä näiden jätejakeiden määrät. Seurannassa tulee saada luotettavaa tietoa siitä, mikä on tulipalojätteen (rejektin) tyypillinen orgaanisen aineksen pitoisuus kokonaismassassa.

Lupamääräys 3

Valvovalle viranomaiselle on myös raportoitava siitä kuinka korvaavaa käsittelyä (lisälajittelu ja hyödyntäminen) on otettu käyttöön kaatopaikkasijoituksen vaihtoehtoksi. Raportointi ei ole määrämuotoista ja on tehtävä sen mukaan, kun asiassa saadaan uutta tietoa.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto on perustellut päätöksessään, miten ratkaisuun on päädytty ja huomionnut myös hakemuksesta annetut lausunnot. Pienen määrän sijoittaminen kaatopaikalle mahdollisimman hyvin esikäsiteltyä tulipalojätettä ilman erillistä päätöstä mahdollistaa ko. jätteen pikaisen sijoittamisen estäen näin mahdollisia välivarastoinnista aiheutuvia haittoja.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 31.12.2023 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 48–49, 58, 62, 190 ja 191 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 28, 32 ja 33 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 12, 16 §, liite 4

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 15–17, 27, 28 ja 35 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 2 400 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikkaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 23 870 euroa.

Liitteen 3.1 alakohdan 5. mukaan, jos kysymyksessä on muu ympäristölupa-asia taikka jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Tämän lupahakemuksen käsittelystä peritään 40 tunnin työmäärää vastaava maksu.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Kymenlaakson Jäte Oy
Kouvola kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja
luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kouvola kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Fredrik Klingstedt ja esitellyt ympäristöyhtälitarkastaja Tuula Räsänen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **25.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>